

Provinciale Staten



Zaaknummer: 80556

Vragen van het statenlid Flaming c.s. (PVDA) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2021 nummer 212.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Vlasteel en -verwerking:

(ingekomen: 29 juli 2021)

Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten	
1.	Zijn Gedeputeerde Staten het eens met de PvdA dat vlas veel potentie heeft en vooral een duurzaam gewas is? Graag een toelichting	1.	Ja, wij staan in nauw contact met de vlassector en ondersteunen deze op verschillende manieren, zie ook de volgende vragen.
2.	Worden agrariërs door de provincie gestimuleerd dit gewas mee te nemen in hun grond en teeltplan? Zo ja, wat zijn de resultaten hiervan, zo nee willen Gedeputeerde Staten overwegen dit actief te gaan doen?	2.	Nee, inrichting van het teeltplan is een zaak van de ondernemer. Wel kunnen wij middels onderzoek en lobby gewassen als vlas op de (inter)nationale agenda zetten en op deze wijze ondernemers informeren over de eigenschappen van dit gewas.
3.	Vlas is een relatief onbekend gewas en de teelt ervan vereist specialistische kennis. Zijn Gedeputeerde Staten bereid om te investeren in meer kennisontwikkeling en overdracht en promotie van vlas, met name onder Zeeuwse agrariërs?	3.	Dit is primair de verantwoordelijkheid van de sector zelf, bijvoorbeeld middels de vereniging Vlas en Hennep.nl. Met deze organisatie, maar ook met individuele ondernemers, zijn wij in goed overleg en concrete ideeën zullen wij welwillend in overweging nemen.
4.	In 2019 hebben Gedeputeerde Staten geïnvesteerd in een onderzoek naar vlas in relatie met het nieuwe landbouwbeleid vanaf 2023. In september 2020 zijn de resultaten van dit onderzoek bekend geworden en is genoemd door Gedeputeerde Staten: "Met de resultaten van dit onderzoek gaan we naar Den Haag en Brussel. Wij moeten als overheden gezamenlijk de teelt van vlas en hennep stimuleren." Is er al een concrete actie gevolgd op dit voornemen? Zo nee, wanneer kunnen we dit verwachten?	4.	Ja, wij hebben samen met de Vereniging Vlas en Hennep dit onderzoek besproken met de verantwoordelijken bij het Ministerie van LNV.
5.	Zijn Gedeputeerde Staten bereid om in den Haag aan te dringen op het stimuleren van vlas in het Nationaal Strategisch Plan, dat invulling geeft aan het nieuwe Europees landbouwbeleid, dat vanaf 2023 zal gelden? Zo nee waarom niet?	5.	Ja, mede ten gevolge van onze acties zoals beschreven onder antwoord 4 zijn de gewassen vlas en hennep opgenomen in de ecoregeling van het Nationaal Strategisch Plan.

6.	Vlas is een klein gewas in Nederland. In België en Frankrijk heeft vlas meer omvang en komt daardoor in aanmerking voor gunstiger regelgeving. Daarnaast maken ook de hogere grondprijzen in Nederland het moeilijk voor de Zeeuwse vlasproducenten om aan te sluiten	6.	Zie ons antwoord op vraag 3.
----	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----	------------------------------

Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten	
	bij de wereldmarkt. Zijn Gedeputeerde Staten bereid om in overleg te treden met de brancheorganisatie van de vlas- en hennep teelt om te onderzoeken hoe Zeeuwse vastelers en -verwerkers kunnen worden geholpen om beter aan te sluiten bij de wereldmarkt?		
7.	Vlas heeft een korte keten. Vlasproductie- en verwerking kan in zijn geheel in Nederland gebeuren. De provincie Zeeland heeft het bevorderen van de afzet van streekproducten via korte ketens als een van de doelstellingen aangemerkt in de transitie naar een volhoudbare landbouw. Bovendien, juist in coronatijd hebben we geleerd wat het is om afhankelijk te zijn andere werelddelen voor grondstoffen. Kunnen Gedeputeerde Staten aangeven of deze urgentie een reden is om deze producten als gewenste teelt aan te merken?	7.	<p>Genoemde streekproducten richten zich op de lokale markt waarbij productie en afzet binnen de regio plaats kunnen vinden.</p> <p>Voor vlas geldt dat niet omdat de producten veelal bestemd zijn voor de wereldmarkt en Nederland bijvoorbeeld geen spinnerijen heeft. Voor wat betreft de afzet en verwerking tot bouwmaterialen verwijzen wij u naar ons antwoord op vraag 10.</p>

8.	<p>Er komen steeds meer West-Europese spin en weefmogelijkheden voor linnen. Zonder lokale grondstoffen komt dit initiatief niet tot ontwikkeling. Zijn Gedeputeerde Staten bereid om te onderzoeken of er 'Zeeuws linnen' kan worden geproduceerd met een geografisch beschermde aanduiding (vergelijkbaar met Edammer kaas of Champagne)</p>	8.	<p>De beschermde geografische aanduiding (afgekort: BGA) is onderdeel van een Europese verordening die streekproducten een bescherming biedt tegen namaak. De producten worden in principe alleen binnen de EU beschermd tegen namaak, namaak uit niet-EU-landen is dus niet beschermd. Om voor de BGA-status in aanmerking te kunnen komen moet er een verband zijn tussen hoe bekend het product is en het bepaalde gebied.</p> <p>Deze eisen en beperkingen inzake BGAsstatus maken dat het verkrijgen van een dergelijke status voor Zeeuws linnen weinig toegevoegde waarde biedt: Zeeuws linnen geniet internationaal namelijk geen grote specifieke bekendheid (kwalitatief hoogwaardige vlasteelt beperkt zich namelijk niet tot Zeeland maar betreft het gehele gebied tussen Amsterdam en het Franse plaatsje Caen). De productie van linnen in dat gebied ondervindt bovendien geen significante last van eventuele namaak aangezien de bekendheid van het product gekoppeld aan haar geografische locatie relatief beperkt is (er is geen sprake van internationale roem/faam zoals bijvoorbeeld in het geval van Champagne of Noordhollandse Edammer kaas). Tot slot biedt de BGA-status slechts bescherming binnen de EU, terwijl de afzetmarkt voor linnen de gehele wereld betreft.</p> <p>Dit alles in ogenschouw nemend acht ons college het niet zinvol om nader te onderzoeken of de productie van Zeeuws linnen een BGA-status kan verkrijgen</p>
9.	<p>Zijn Gedeputeerde Staten bereid met ZLTO in gesprek te gaan om vlas als noodzakelijke</p>	9.	<p>Wij wijzen als provincie geen "noodzakelijke teelten" aan. De keuze voor een bepaald</p>

Vragen aan gedeputeerde staten	Antwoorden van gedeputeerde staten
teelt aan te merken?	<p>gewas is aan de ondernemer. Wanneer ZLTO of een andere organisatie concrete initiatieven heeft om de vlasteelt en – verwerking te stimuleren dan zullen wij het gesprek hierover aangaan, zie ook ons antwoord op vraag 3.</p>

<p>1 0.</p>	<p>Zien Gedeputeerde Staten de importantie van langdurige CO2 opslag door vlasproducten in de bouw en in dagelijkse gebruiksvoorwerpen/textiel? Zoja, zien Gedeputeerde Staten een rol voor zichzelf om dit te stimuleren, bijvoorbeeld door waar mogelijk aan bouwmaterialen de eis te stellen dat ze recyclebaar zijn?</p>	<p>1 0.</p> <p>Vlasproducten in de bouw, in gebruiksvoorwerpen en textiel slaan inderdaad langdurig CO2 op. Om die reden ondersteunt ons college o.a. via haar economische beleid inzake circulaire en biobased economie innovatieve projecten die het gebruik van biobased materialen (waaronder vlas) stimuleren. Eisen mbt gebruik van bouwmaterialen worden veelal op nationaal niveau bepaald waar het woningbouw, utiliteitsbouw, infrastructuur e.d. betreft. Als provinciale overheid stimuleren we het gebruik van duurzame (circulaire en biobased) bouwmaterialen door als uitvragende partij bij inkoop- en aanbestedingsprocedures daar expliciet aandacht voor te vragen. Dat doen we middels ons provinciale Plan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen: https://www.zeeland.nl/beleid-enregelgeving/maatschappelijk-verantwoordinkopen</p>
<p>1 1.</p>	<p>De concurrentiepositie van vlas zou nog verbeterd kunnen worden via de systematiek van verhandelbare CO2 emissierechten. Zijn Gedeputeerde Staten bereid om dit idee verder te onderzoeken?</p>	<p>1 1.</p> <p>CO2-emissiehandel is het instrument dat de nationale overheid inzet om de verlaging van broeikasgassen bij de industrie en de energiesector voor elkaar te krijgen. Het is verplicht voor grote industriële bedrijven die broeikasgassen uitstoten om deel te nemen aan emissiehandel (EU ETS). Dit zijn bedrijven die elektriciteit opwekken, metaal produceren, chemische producten vervaardigen, enzovoorts. In totaal doen in Nederland ongeveer 450 bedrijven mee aan emissiehandel.</p> <p>De vlassector valt niet onder het EU ETS regime; hierdoor ondervindt de vlassector zelf geen concurrentienadeel als gevolg van het beperkt beschikbaar zijn van emissierechten. Doordat bedrijven in de sectoren metaal, chemie etc wel onder het ETS-regime vallen, draagt het ETS in zijn huidige vorm reeds bij aan de verbetering van de concurrentiepositie van vlas. Immers: bouwmaterialen, textiel etc uit fossiele grondstoffen worden door de beprijsde ETS emissierechten duurder. De komende jaren wordt de hoeveelheid beschikbare emissierechten steeds verder gereduceerd, waardoor de prijs van die rechten stijgt. Daardoor zal de prijs van producten uit fossiele grondstoffen verder stijgen, wat wederom zal resulteren in een verbetering van de concurrentiepositie van duurzame</p>

Vragen aan gedeputeerde staten	Antwoorden van gedeputeerde staten
	(biobased en circulaire) alternatieven, waaronder vlas. Aangezien het idee dat in vraag 11 wordt geopperd reeds volledig geïmplementeerd is op nationaal en EU-niveau en daarmee ook positief doorwerkt richting de Zeeuwse vlassector, acht ons college het overbodig om het idee verder te onderzoeken.

MIDDELBURG, 31 augustus 2021

Namens fractie: PVDA

Gedeputeerde Staten

Flameling cs

Drs. J.M.M. Polman

A.W. Smit